

Bibelns mest lästa bok (del 3)

Livets Källas häftesserie

Nr. 58 Volym 13 Maj 2014

Skriv till vår adress i Sverige om du vill ha fler exemplar av detta eller tidigare häften:

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32, SE-275 63 Blentarp

Andra häften i denna serie:

<i>Att leva tillsammans med Gud</i>	<i>Guds välsignelser</i>
<i>Bergspredikan (del 1)</i>	<i>Herren är min herde</i>
<i>Bergspredikan (del 2)</i>	<i>Hur kom Bibeln till? (del 1)</i>
<i>Bergspredikan (del 3)</i>	<i>Hur kom Bibeln till? (del 2)</i>
<i>Bergspredikan (del 4)</i>	<i>Jesu liknelser</i>
<i>Bergspredikan (del 5)</i>	<i>Jesu personlighet</i>
<i>Bibeln, GT i sammandrag</i>	<i>Jesus kommer tillbaka</i>
<i>Bibeln, en inledning till NT</i>	<i>Jobs bok</i>
<i>Bibelns historia 1</i>	<i>Kristendomens fallgröpar</i>
<i>Bibelns historia 2</i>	<i>Kvinnor i Bibeln</i>
<i>Bibelns mest lästa bok</i>	<i>Ord om glädje</i>
<i>Bibelns mest lästa bok (del 2)</i>	<i>Ord om hopp</i>
<i>Den okände Jesus (del 1)</i>	<i>Ord om tålmod</i>
<i>Den okände Jesus (del 2)</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (1)</i>
<i>Det kristna hoppet</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (2)</i>
<i>Edens lustgård</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (3)</i>
<i>Församlingsbrev (del 1)</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (4)</i>
<i>Församlingsbrev (del 2)</i>	<i>Vad är det som styr ditt liv?</i>
<i>Församlingsbrev (del 3)</i>	<i>Vad är en människa?</i>
<i>Goda råd i dåliga tider</i>	<i>Vad är Guds kärlek? (del 1)</i>
<i>Gud och bön</i>	<i>Vad är Guds kärlek? (del 2)</i>
<i>Gud och förlåtelse</i>	<i>Vad händer efter döden?</i>
<i>Gud och lidande</i>	<i>Var fanns Gud den 22 juli 2011?</i>
<i>Guds fred</i>	<i>Varför?</i>
<i>Guds löften</i>	<i>Visdomsord till en ung man</i>
<i>Guds namn i Bibeln</i>	<i>Vägen till ett lyckligt äktenskap</i>
<i>Guds nåd (del 1)</i>	<i>Är Gud död?</i>
<i>Guds nåd (del 2)</i>	<i>Är Bibeln relevant för vår tid?</i>
<i>Guds profetior</i>	

Copyright© 2014

Guds Världsvida Kyrka i Skandinavien

Skriftställena i *Livets Källas* häftesserie är huvudsakligen hämtade ur Svenska Folkbibeln Gamla Testamentet copyright © Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm och Svenska Folkbibeln Nya Testamentet copyright © 1996, 1998, Stiftelsen Biblicum Ljungby och Stiftelsen Svenska Folkbibeln

Ett nytt bud ger jag
er, att ni skall älska
varandra. Så som jag har
älskat er skall också ni
älska varandra.

Om ni har kärlek till
varandra, skall alla
förstå att ni är mina
lärjungar.

Johannesevangeliet 13:34–35

Jag är vägen, sanningen
och livet. Ingen kommer
till Fadern utom genom
mig.

Johannesevangeliet 14:6

DETTA ÄR TREDJE HÄFTET i serien om Johannes-evangeliet och det innehåller kommentarer till kapitel 12–15. Det mesta som står här är unikt för Johannes. Här finns avskedstalet Jesus höll till lärjungarna sista kvällen de var tillsammans. Från kapitel 12 och framåt handlar det om Jesus sista vecka i livet.

Johannes syfte med evangeliet var att visa att Jesus är Messias, Guds Son (Joh. 20:31). Han gör det på flera sätt, bland annat genom att 17 gånger citera när Jesus kopplar samman Guds namn "Jag Är" (Jahve) med sig själv.

Det är inte så klart uttryckt i en del bibelöversättningar men i den grekiska texten är det tydligt. Här är några exempel i Joh. 8:24 står det: "Ty om ni inte tror att Jag Är..." och Joh. 8:28, "När ni har upphöjt [korsfäst] Människosonen skall ni förstå att Jag Är...". Det kanske starkaste av dessa bibelställen är Joh. 8:58 där det står: "Jag Är, redan innan Abraham blev till".

Det är helt klart att judarna här förstod vad Jesus menade eftersom de försökte stena honom för hädelse (8:59). De sju mest kända "Jag Är" uttalandena står samlade längre fram i häftet
Mycket nöje! □

Häftesserien *Livets Källa* har som mål att göra evangeliet tydligt och relevant för vår tid. Den läses av kristna från olika trossamfund. Vår önskan är att hjälpa var och en att förstå sig själv och sitt förhållande till Gud, oavsett vilken kyrka man tillhör.

- 3–6** Johannesevangeliet 12: Jesus blir smord innan han dör
- 7–12** Johannesevangeliet 13: Ett nytt bud
- 13–17** Johannesevangeliet 14: Vägen, Sanningen och Livet
- 18–20** Johannesevangeliet 15: Kristna är grenar på den sanna vinstocken

Omslagsbilden: *Jesuiterna sålde det historiska St. Cuthbertevangeliet, antagligen den äldsta intakta bok som är producerad i Europa, till British Library för 9 miljoner pund (drygt 100 miljoner kr). British Library beskriver boken som: "Ett vackert verk med en ursprunglig röd skinnbindning i gott tillstånd". Biblioteket säger vidare: "Detta är det enda återstående högstatusmanuskript från denna avgörande period i brittisk historia som behållit sitt ursprungliga utseende, både invändigt och utvändigt".*

Johannesevangeliet 12: Jesus blir smord innan han dör

Sex dagar innan Påsken var Jesus återigen tillsammans med Lasarus och hans systrar i Betania på en festmåltid. Vi vet inte så mycket om syskonen förutom att de var Jesus vänner. Enligt Markus 14:3 hölls festen hos Simon den spetälske. I hebreisk kultur var en måltid ett uttryck för gemenskap och att Jesus och hans vänner deltog i en måltid i en spetälsks hus säger mycket om Jesu medmänsklighet. De som hade spetälska ansågs orena och folk höll sig långt borta från dem.

UNDER MÅLTIDEN TOG MARIA, Lasarus och Martas syster, fram en alabaster-flaska med ca ett halv kg nardus-olja som hon smorde Jesus fötter med medan han och de övriga låg till bords på romerskt vis. Hon använde sitt hår för att torka hans fötter och huset fylldes av doften från den dyrbara oljan. 300 denarer var oljan värd (v 5) något som vid den tiden motsvarade en dagsverkares årslön. En dagslön var vanligtvis 1 denar.

Oljan var antagligen Marias hela sparade förmögenhet. Det måste ha varit en genomtänkt handling från hennes sida eftersom hon hade tagit med sig flaskan till Simons hus. Maria visar på så sätt Jesus sin tacksamhet och hängivenhet. Att hon torkar bort oljan med sitt hår visar hennes ödmjukhet inför honom.

Nardusoljan utvanns ur växten med samma namn och kom ursprungligen från Indien.

Nardus (Nardostrachys grandiflora) också kallad Narde, nardoplanta. Nardus är en liten flerårig ört besläktad med vänderot men har en långt kraftigare och mer behaglig arom än denne. Nardus är naturligt utbredd i Asien speciell omkring Himalaya, men finns också i Kina och Japan. Oljan från Nardusplantan är aromatisk och började tidigt användas. Till exempel nämns nardus i Höga Visan tillsammans med andra växter som de bästa av väluktande örter. I samma bok sägs det om Salomo: "Medan kungen håller fest, sprider min nardus sin doft" (Höga Visan 1:12).

(Kilde: Urtekildens planteleksikon, http://www.rolv.no/urtemedisin/medisinplanter/nard_gra.htm)

Enligt Matt. 26:8 och Mark 14:4 reagerade flera av lärjungarna negativt på att oljan slösades bort på detta sätt istället för att bli såld till förmån för de fattiga. Men det är bara Judas som ger uttryck för detta missnöje (v 5). Han var möjligtvis missnöjd av egoistiska skäl eftersom han hade för vana att stjäla ur deras gemensamma kassa vilken han hade hand om.

Jesus kom till Marias försvar och hävdade att oljan var reserverad för hans begravning (v 7). Maria var tydligen en av de få som förstod att fattiga alltid skulle finnas men att Jesus bara var här för en kort tid. Det var först efter Jesu uppståndelse som det på allvar gick upp för lärjungarna vad de hade varit vittne till åren tillsammans med Jesus.

Ryktet spreds att Jesus var tillbaka i Betania och en stor skara människor begav sig dit för att få en glimt av honom och Lasarus. Många började tro på Jesus efter han hade uppväckt Lasarus från döden, vilket ledde till att översteprästerna även hade planer på att döda Lasarus (v 10).

Nästa dag red Jesus in i Jerusalem på en åsna. Han kom inte på en stridshäst som kungarnas Kung utan som en ödmjuk tjänare på en åsna. Folket förstod att det var en uppfyllelse av Sakarja 9:9 som handlar

om Messias, Israels kung. De mötte Jesus med palmkvistar, en triumfhyllning för en kung eller någon som hade vunnit stor seger. De ropade. "Hosianna, välsignad är han som kommer i HERRENS namn, han som är Israels konung" (Joh. 12:13). Hosianna betyder: "O HERRE, hjälp oss!" och "O HERRE, rädda oss" (Ps 118:25–26) som folket av hävd ropade i bön till Gud om välgång för kungen och folket. Palmsöndagen har fått sitt namn från denna dag fast den troligtvis inte inföll på en söndag. Många deltog antagligen i paraden för att uppväckandet av Lasarus från döden ännu var i färskt minne (v 17).

Fariséerna och prästerskapet insåg att Jesus var en maktfaktor och att de inte var honom mäktig vad gäller ordskifte (v 19). De var tvungna att gripa och döda Kristus, men hur skulle de gå till väga?

Av alla evangelisterna är det bara Johannes som nämner episoden med grekerna i Jerusalem som sökte kontakt med Jesus (v 20). Han träffade dem egentligen aldrig, men konstaterade att hans tid nu var kommen. Han uttryckte genom en liknelse, att ett frö måste dö för att bära frukt (v 24). Detta är en allmängiltig sanning men det var sin egen död han tänkte på. Att

några greker ville tala med honom bekräftade att han skulle dö, inte bara för Israel utan för alla människor. Jesus fortsatte med att säga att den som älskar jordelivet mer än det eviga, skulle gå miste om det eviga. Ett budskap till oss om att ha rätt perspektiv på livet idag. Jesus sa vidare att den som vill tjäna honom måste följa honom och fokusera på honom och inte på vardagens bekymmer. Att vi ska älska vår nästa så som han älskar oss. Att som Jesus sätta mer värde på det eviga livet än det nuvarande, osv.

När slutet närmar sig får vi i vers 27 en liten inblick i människan Jesus när han ber att få bli befriad från sitt uppdrag, men är snabb med att vilja Guds vilja. Han visste att det var just därför han kommit till världen – för att lida och dö för den.

Därefter säger Jesus att han kommer att bli upphöjd och att denna världens furste (rabbinskt uttryck för Satan) ska bli utkastad. Genom sin död skulle Jesus segra över döden och Satan. Folket

förstod att han talade om döden på korset. Detta var något judarna inte kunde begripa för enligt Moselagen skulle Messias leva för alltid. Hur kunde Jesus vara Messias om han skulle bli korsfäst och dö?

Det var fler bland de lärda än Nikodemus och Josef från Arimatea som trodde på Jesus (v 42) men som satte människors ära och anseende högre än Gud. De fruktade att bli utkastade ur synagogan om de bekände sin tro.

Ett pris som Nikodemus och Josef från Arimatea senare var villiga att betala.

Vers 47 kräver en förklaring. Jesus säger att han inte har kommit för att döma världen utan för att frälsa den vilket bekräftas i Joh. 3:17. Men Jesus är likaväl vår Domare på den yttersta dagen (Joh. 5:25–27). Egentligen dömer vi oss själva om vi inte vill ta emot Jesu ord och Guds gåva. Gud å sin sida vill att vi ska ta emot gåvan han erbjuder oss (v 50)! □

Johannesevangeliet kapitel 13 till 17 – Jesu avskedstal.

Av alla evangelisterna är det bara Johannes som tar upp detta personliga, ärliga och öppna samtal mellan Jesus och lärjungarna som äger rum kvällen före korsfästelsen. Jesus uppmuntrar och förbereder dem på det som ska ske kommande dag och förklarar att han måste dö för att de ska

kunna få den heliga Anden som aldrig kommer att lämna dem.

Det finns flera liknande exempel i bibeln. Innan Mose dog höll han sitt avskedstal som blev 5 Moseboken. Denna bok återger huvudinnehållet i Moselagen och ett huvudbudskap är att Israel aldrig ska glömma vad Gud gjort för dem.

I 2 Timoteusbrevet säger Paulus att han vet att hans död är nära förestående och han skriver för att påminna Timoteus om hans kall och för att ge sina nära medarbetare några råd. Även Petrus skriver till församlingen när han vet att han snart ska dö (2 Petrusbrevet 1:12–15) för att uppmuntra och förbereda dem på att också han snart är borta. Och slutligen Johannes som avslutar sin gärning med att skriva ner Uppenbarelseboken strax före sin död, för att visa församlingen att det återstod många händelser innan Jesu återkomst. En del trodde nämligen att Johannes inte skulle dö innan Jesus kom tillbaka (Joh. 21:22–23).

Johannesevangeliet 13: Ett nytt bud

Jesus samlade sina närmaste lärjungar kvällen innan han skulle dö – kvällen innan påskalammet skulle offras. Kvällen, skulle det visa sig, innehöll många överraskningar. Judas hade några dagar tidigare gjort ett avtal med översteprästen om att förråda Jesus. Många har spekulerat om varför Judas gjorde det.

KANSKE VAR JUDAS UPPRÖRD över att Jesus lät Maria slösa bort den dyrbara nardusoljan. Det är möjligt att han ville tvinga fram den Messias, Kungarnas Kung som folket väntade på. Men om det var hans motiv varför tog han i så fall emot pengarna? Bara Gud vet varför Judas gjorde vad han gjorde och hur mycket han förstod av Jesu gärning och budskap. Men det verkar som om girighet var drivkraften bakom hans beslut. Han var nog arg över slöseriet med oljan. Judas var den enda av apostlarna som kom från Judéen alla de andra var galiléer. Han var av allt att döma duktig och verkade pålitlig eftersom han fick ta ansvar för deras gemensamma

kassa. Detta tyder på att Judas var en av de ledande apostlarna och kunde konkurrera med Petrus om ledarskapet.

Det fanns en profetia om att en av Jesu egna skulle förråda honom, men ansvaret för beslutet låg på den som tog det. Det är möjligt att Jesus visste att det var Judas som var förrädaren när han valde honom. Om Judas eviga framtid är det bara Gud som känner till.

Innan måltiden gjorde Jesus något mycket oväntat. Han hämtade ett fat, fyllde det med vatten och började tvätta lärjungarnas fötter. Det är underligt att de inte fått fötterna tvättade när de anlände till lokalen. Kanske hade de hyrt

rummet för måltiden och kanske hade slaven som skulle tvätta deras fötter inte kommit. Att tvätta fötterna på andra var den lägsta sysslan en slav kunde utföra. Judarna ville inte ens låta en hebreisk slav tvätta andras fötter, så under all värdighet var det. Det var därför Petrus reagerade så stark med: "Aldrig någonsin skall du tvätta mina fötter!" (v 8). Det passade sig bara inte!

Det fanns heller ingenting i den romerska världen mer nedsättande än att tvätta någons fötter. När Markus Antonius och Kleopatra gifte sig tvättade han hennes fötter vid bröllopsmåltiden. Han vann säkert hennes kärlek och hängivenhet genom detta men förlorade sitt anseende och sina officerares respekt.

Så varför tvättade Jesus lärjungarnas fötter? Det finns

ingen profetia om detta så något måste ha hänt under kvällen. Troligtvis gjorde han det på grund av den dispyt som uppstod bland lärjungarna om vem som var störst av dem (Luk 22:24). Man kan tänka sig att både Judas och Petrus var aktiva i diskussionen. För att visa att ledaren också var sina lärjungars tjänare beslöt Jesus att utföra denna uppseendeväckande handling. Han tvättade alla apostlarnas fötter, även Judas. Man kan undra vad som utspelade sig inom och mellan dem när deras ögon möttes då Jesus var färdig med Judas fötter. Båda två visste vad som skulle ske. Fottvagningen förändrade inte Judas beslut.

Lugnt och med värdighet tvättade Jesus deras fötter. Han förklarar att han gjort detta som ett exempel för lärjungarna (v 15). Om han som är deras Herre kunde göra detta så kan de. Detta är ett exempel på den kärlek en kristen skall visa andra. Ingen tjänst eller syssla är för liten eller nedsättande. De skulle inte kämbla om vem som var störst bland dem utan istället visa varandra äkta kärlek. Jesus säger att tjänaren inte är större än sin herre, en tanke som återkommer flera gånger i evangelierna. Jesus menar att

om han som är deras Herre är villig att tvätta andras fötter så måste de vara villiga att göra likadant. En ledare måste av och till utföra en slavs arbete av kärlek till sina underlydande.

Så fortsatte Jesus att chocka sina lärjungar genom att säga att en av dem skulle förråda honom och därmed uppfylla Ps 41:10. Lärjungarna såg på varandra utan en aning om vem det kunde vara. Judas hade tydligen inte på något sätt gett någon anledning att tro att det var han. Johannes var bredvid Jesus och Petrus tecknade åt honom att fråga Jesus vem det är. De låg till bords enligt romersk sed och stödde sig på vänster armbåge. Johannes låg tydligen till höger om Jesus för när han vände sig till Jesus för att fråga lutade han sig mot Jesus bröst (v 25). Han viskade, "Herre, vem är det?" Jesus viskade tillbaka att det är den som han skulle ge brödbiten till och så räckte han den till Judas. Det är mycket troligt att Judas låg på Jesu vänstra sida och att Jesus lätt och naturligt utan att behöva resa sig kunde ge honom brödbiten. Judas låg på hedersplatsen för han hade Jesus på sin högra sida. Jesus sa till honom, "Gör snart vad du tänker göra." Det är tydligt att apostlarna inte har en aning om att det är Judas som kommer

att förråda Jesus. De trodde att Judas gick för att köpa något som behövdes eller för att ge pengar till de fattiga. Men Satan hade tagit kontrollen över Judas (v 27) och han gick ut i natten till översteprästen för att fullfölja sitt fruktansvärda avtal.

Jesus gav Judas en bit bröd. Det var senare vid måltiden som han instiftade det Nya förbundet, med brödet och vinet att symbolisera hans kropp och blod. Symboliskt sett gav Jesus sin kropp till Judas.

Efter att Judas gått därifrån återger Johannes i nästföljande tre kapitel Jesus avskedstal. Den här viktiga texten finns bara i Johannesevangeliet. Jesus börjar med att säga att nu är han förhärliagd. Han tänker på sin död och uppståndelse. Nu har tiden kommit för att slutföra den stora gärningen. Förhärliagandet är tydligen korsets seger över Satan

och Jesu seger över döden genom uppståndelsen. På hundratalet ansågs det i östkyrkan, alltså kyrkan öster om Alexandria, att Kristi död på korset var en seger medan västkyrkan fokuserade på Kristi lidande på korset.

Detta var sista kvällen Jesus levde på jorden tillsammans med sina lärjungar, och först nu kunde det Nya förbundet upprättas. Innan dess måste han uppfylla allt som stod i Gamla förbundet som alltså slutade gälla i och med hans död. Nya förbundet träder

alltså i kraft vid Kristus död och uppståndelse, och inte vid hans födelse.

Jesus levde under det Gamla förbundet och infriade allt om sig själv. Därför är det först nu som Jesus kan ge lärjungarna ett nytt bud, att de skulle älska varandra så som han hade älskat dem. Denna kärlek skulle vara kyrkans kännetecken (Joh. 13:34–35). Men vad är det som är nytt med detta bud? Man skulle väl älska varandra under Gamla förbundet också?

Triclinium, matsalen i det romerska hemmet, kännetecknades av liggplatser på tre sidor av bordet. Fjärde sidan var fri antagligen för att kunna servera vid bordet. Gästerna låg på sin vänstra sida med höger hand fri att ta mat från bordet.

I nytestamentlig tid kan judarna ha tagit till sig det romerska sättet att äta på. Berättelsen om den sista måltiden i Johannesevangeliet 13 tyder på att Jesus och lärjungarna gjorde på romerskt sätt.

Ibland satt Jesus som värd i högsätet (till vänster i triclinium) med hedersgästen till höger om sig (platsen som lärjungarna grälade om).

Vad Jesus gör är att höja ribban avsevärt. Under Gamla förbundet skulle man älska sin nästa som sig själv (3 Mosebok 19:18) – en god princip som säkert alla humanister håller med om. Men Jesus säger att det inte räcker med det. Nu ska de kristna älska sin nästa så som Jesus älskar. Vi ska älska andra människor som Gud gör! Detta är något helt annat och omöjligt att göra utan den heliga Andens hjälp. Det är inte vår kärlek och godhet andra ska möta utan Guds kärlek. Detta är bara möjligt om man låter den Heliga Anden vara aktiv i sitt liv och uttrycka Guds kärlek och godhet till dem man möter. Andra ska kunna uppleva Guds kärlek genom de kristna, och därför är detta kyrkans kännetecken! De kristna skall i sanning vara Guds avbild!

Vad är då Guds kärlek? Kärlek är något som har mist sin betydelse i vår tid. I grekiskan finns det tre ord för kärlek. *Eros* är kärlek där man ger något och får något tillbaka. Det handlar om den sexuella kärleken och vi känner igen det i ordet erotik. Ett annat ord för kärlek är *philia*, som berör kärlek till en bestämd grupp, där man också förväntar sig att få något tillbaka, det handlar om vänskap.

Ett nytt bud ger jag er, att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Om ni har kärlek till varandra, skall alla förstå att ni är mina lärjungar.

Johannesevangeliet 13:34–35

Men det tredje ordet handlar om Guds kärlek – *agape* – som är helt annorlunda och definieras i bibeln bland annat i 1 Korinthierbrevet 13:4–8. *Agape* är inte så mycket en känsla, som en inställning. Man kan inte beordra någon att ha känslor för någon annan, men man kan lära sig hur man ska bemöta och relatera till andra med kärlek. En god definition på *agape*-kärleken är: gör för din nästa det som är det bästa för henne på lång sikt. På det sättet kan vi förstå Gud kärlek till oss – han tillåter händelser i våra liv som är det bästa för oss

på lång sikt. Vi lär oss av det som händer oss och vi formas av det. *Agape* är kärlek utan förbehåll. Gud älskar alla människor! Han låter det regna både över gudfruktiga och gudsfiendliga. Det är vi som väljer att ta emot den kärleken eller inte. Vi ska som Gud älska alla människor. Men det betyder inte att vi ska låta andra utnyttja eller manipulera oss. Det kan vi se av Jesus exempel i evangelierna. Guds kärlek är stark och principfast och samtidigt vänlig och hänsynsfull, man skulle kunna kalla den osentimental.

Petrus tänkte fortfarande på vad Jesus sagt tidigare om att han skulle lämna dem. Han frågade

därför, "Herre, vart går du?" (v 36). Jesus svarade att Petrus inte kunde komma med dit han skulle. Detta upprörde Petrus och han sa, "Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Mitt liv vill jag ge för dig" (v 37)

Jesus chockar dem igen när han berättar att Petrus kommer att förneka honom tre gånger innan hanen gol! Det gjorde starkt intryck på dem alla. Först säger Jesus att en av dem kommer att förråda honom och sen att Petrus kommer att förneka honom inom några få timmar. Hur kan det vara möjligt! Och var har Judas blivit av? Vad är det som ska hända de närmaste timmarna? □

Johannesevangeliet 14: Vägen, Sanningen och Livet

Jesus såg ut över den lilla gruppen av lärjungar som bara någon timme tidigare hade grälat om vem som var störst bland dem. Nu satt de i djupa tankar och sorg över att Jesus snart skulle lämna dem och för att Petrus, en av de ledande i gruppen, skulle förneka honom senare samma natt!

DÄRFÖR SÄGER JESUS: "LÅT inte era hjärtan oroas. Tro på Gud och tro på mig" (v 1). Sen säger han att han lämnar dem för att göra plats för dem och att han därefter ska komma tillbaka. Det finns många rum i hans Faders hus. Vad menade Jesus med det? Tolkningarna är många men den mest uppenbara är kanske den troligaste, att det finns gott om plats, rum för alla, i Faderns hus. Han tänkte ganska säkert på templet där Gud bodde under Gamla förbundet. I Guds eviga rike är det nya Jerusalem som är Guds boning (Upp. 21:1–2), och det är där Jesus skall bereda plats

för lärjungarna. Idag bereder Jesus plats för oss i det nya Jerusalem medan vi å vår sida förbereds för ett evigt liv med honom.

Jesus tröstade lärjungarna med att säga han skulle återvända och att de visste vägen dit han skulle. Lärjungarna såg frågande på varandra. Petrus satt försjunken i tankar och vågade inte fråga mer. Tomas som kanske tyckte synd om Petrus frågade: "Herre vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?" (v 5). Kanske såg Jesus såg på dem och log när han sa, "Jag är vägen, sanningen och livet. Detta var ett koncept som lärjungarna kände

till från Gamla förbundet. Vägen var ett viktigt begrepp som på hebreiska är synonymt med Torah, fast egentligen betyder Torah riktning eller lära. Gud gav Israel den riktning de skulle ta för att få ett gott liv. När Gamla testamentet år 250 f.Kr översattes till grekiska, blev det hebreiska ordet översatt med *nomos* vilket betyder lag, alltså en officiell lag. Detta skulle visa sig vara en olycklig översättning som senare skulle skapa problem. Vad menar bibeln när den talar om lagen? Lagen i Nya förbundet är helt klart inte identisk med den i det Gamla. Vi har just sett att Jesus har gett ett nytt bud som ligger på en helt annan nivå än

kärleksbudet i Gamla testamentet. En annan nyhet hittar vi i bönen Fader vår där vi ber Gud förlåta oss i samma grad som vi förlåter andra.

Under Gamla förbundet var det Moselagen, Mose lära, som var grunden för hur Israel skulle uppnå fred, välsignelser och ett gott, långt liv i det förlovade landet. Det var ett väldigt bra förbund! Men i det Nya förbundet ligger Jesu lag, Jesu lära till grund för hur vi idag ska leva för att komma till det utlovade eviga landet. Gud har högre förväntningar på oss idag för han har gett oss den heliga Anden till hjälp. Jesus visar hur vi ska leva som kristna. Jesus är också den enda Vägen eller Dörren som leder oss till Fadern (v 6).

Jesus är också Sanningen. Detta är ett avgörande koncept i förståelsen av Gud – det är bara han som är 100 % äkta, ren och verklig. Han har alltid existerat, han har sett och hört allt människorna sagt och gjort. Guds namn Jahve som betyder Jag Är (2 Mosebok 3:14) säger mycket om honom. Vårt liv på jorden varar några få år men

Från en väg fylld av fallgropar och frestelser som bara leder till döden ...

Gud Är. Vi har tidigare tagit upp sanningskonceptet på sidan 15 i *Bibelns mest lästa bok (del 2)*.

Jesus är också Livet. I sin förelöstens skapade han allt liv (Joh. 1:3) – livet var i honom (v 4). Allt liv har kommit till genom hans eget liv. Dessutom äger han evigt liv som han gärna vill dela med oss.

Varken Petrus eller Tomas vågade fråga mer så Filippus tog mod till sig och sa, "Herre, låt oss få se Fadern, så räcker det för oss" (v 8). Jesus svar kan verka avvisande men är inte desto mindre sant, "Den som har sett mig har sett Fadern" (v 9). Jesus kom till världen för att uppenbara Fadern, hans karaktär är en absolut kopia av Faderns. "Han är den osynlige Gudens avbild..." (Kol. 1:15). Ordet avbild här är översatt från grekiskans ikon och man kunde lika gärna ha använt ordet kopia. Har man sett Jesus så har man sett Fadern. Om de hade svårt att tro på att Jesus var i Fadern och Fadern var i honom (genom den heliga Anden), sa Jesus, så borde de tro det på grundval av de gärningar han hade gjort (11).

... inbjuder Jesus oss att vandra med honom på den smala stig som leder till ljus och evigt liv.

Så förvånar Jesus dem igen med att säga att den som tror på honom kommer att göra ännu större under än han hade gjort (v 12). Förundrat tittar de frågande på varandra. Hur skulle man möjligtvis kunna överträffa Jesu under att ge mat åt 5000 med bara fem bröd och två små fiskar (Joh. 6:9). Och hur skulle de kunna göra något större än att uppväcka Lasarus från döden? Johannes förklarar inte vad Jesus menar men det finns flera möjligheter. Det kanske var det faktum att Jesus verkade i Judéen, en liten avkrok i Mellanösten, och att de skulle sprida budskapet över hela världen! →

Eller är det så att det är större att ge människor hopp, att vägleda och inspirera dem att följa vägen till evigt liv, än att väcka upp någon från döden för några extra år till på jorden.

Jesus fortsätter med ett uttalande som har blivit missförstått och missbrukat; "Och vad ni än ber om i mitt namn, skall jag göra..." (v 13). Jesus skulle hjälpa dem att utföra dessa stora gärningar, fast det är naturligtvis Jesu gärningar som blir utförda genom de kristna. Det Jesus säger i vers 9 betyder inte att han kommer att göra vad vi än ber honom om, han säger att det vi ber om i HANS NAMN kommer han att göra, och det är något helt annat! Att be i Jesu namn är att be enligt hans vilja – så som han själv skulle be i samma situation. Gör vi det, så gör han det vi ber om.

Jesus fortsätter med att ta upp vår relation till honom och säger,

Livets Källa nr. 39

"Om ni älskar mig, håller ni fast vid mina bud" (v 15). Med andra ord: Om ni älskar mig så gör ni det jag säger. Trohet och lydnad hör ihop och

beskriver ett kärleksförhållande och det gäller även vårt förhållande till Gud. Vi tror på honom och vad han står för vilket har till följd att vi gör det han säger. Gör vi inte det han säger så tror vi heller inte på honom. Lydnaden är en avgörande del i vårt kärleksförhållande till Gud.

Jesus säger att han inte ska lämna dem vind för våg utan kommer att be Fadern sända en Hjälpare som alltid kommer att stanna kvar hos dem (v 16). Det grekiska ordet hjälpare betyder också rådgivare och advokat. I grekisk rätt beskrivs denne Hjälpare som en vän som ger råd och moraliskt stöd åt en anklagad. Jesus kallar denne Hjälpare för sanningens Ande (v 17) – eller som i Romarbrevet 8:9 Jesu Ande och som Sonens Ande i Galaterbrevet 4:6. "Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er" (Joh. 14:26). Det är genom den heliga Anden som Fadern är i Jesus och Jesus är i Fadern och på detta sätt förklarar Jesus hur det är möjligt att han är i oss och vi i honom. Jesus avrundar det hela med att säga att om någon älskar honom så kommer han och Fadern att bosätta sig hos

denne genom att Gud utger sin heliga Ande.

Jesus ser sina lärjungars fruktan och förtvivlan och tröstar dem med; "Frid lämnar jag efter mig åt er. Min frid ger jag er. Inte ger jag er en sådan frid som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa."

(v 27). Gud ger oss sin frid/fred genom den heliga Anden (Gal 5:22). En fred så stor att den övergår vårt förstånd och ger ro i tanke och känsloliv (Fil 4:7). Vi kan ha frid i sinnet även när vi står mitt uppe i en livskris. Vår Skapare ger oss sin frid när vi förstår och accepterar att våra liv ligger i hans goda händer.

Lärjungarna var naturligtvis ledsna när det efterhand gick upp för dem att Jesus verkligen skulle lämna dem. Jesus säger att de istället borde var glada, för just därför kommer Fadern att sända Hjälparen till dem (Joh 14:28). Lärjungarna börjar väl vänja sig

vid överraskningar vid det här laget, men någon undrade säkert varför. Måste verkligen Jesus ge sig av för att Hjälparen skulle komma?

Det hela har att göra med Guds frälsningsplan för mänskligheten. Första delen bestod i att försona människorna med Gud genom Jesu offer. Vår synd står som en mur mellan oss och Gud och inte förrän den är avlägsnad kan vi bli försonade med honom. Då kan han genomföra nästa steg i planen som består i att ge oss den heliga Anden. På så sätt kan Gud ge oss sin styrka, sin vishet och kärlek – en del av sitt eviga liv. Genom Guds heliga Ande kan vi verkligen vara hans avbild inför dem vi möter varje dag.

Jesus försöker få med sig lärjungarna därifrån (v 31), men de verkar lamslagna och stannar kvar vid bordet försänkta i tankar. □

Jag är livets bröd	(Joh. 6:35, 41, 48 och 51)
Jag är världens ljus	(Joh. 8:12)
Jag är dörren	(Joh. 10:7 och 9)
Jag är den gode herden	(Joh. 10:11 och 14)
Jag är uppståndelsen och livet	(Joh. 11:25)
Jag är vägen, sanningen och livet	(Joh. 14:6)
Jag är vinstocken	(Joh. 15:1 och 5)

Johannesevangeliet 15: Kristna är grenar på den sanna vinstocken

Jesus sätter sig ner igen. Han inser att lärjungarna behöver mer stöd och uppmuntran. Han måste få dem att förstå vilka de är om de ska kunna utföra de stora gärningar han har i åtanke för dem. Han berättar en liknelse där han själv är den sanna vinstocken och de är hans grenar (Joh. 15:1–5).

DET ÄR INGEN TILLFÄLLIGHET att Jesus använder vinstocken som en bild av sig själv. Lärjungarna begrep vad han menade med en gång. I Hoseas bok 10:1 kallas Israel för Guds vinstock, och i Jesaja 5: för Guds vingård och Gud som vingårdsmästaren. Det står hur Gud sköter om vingården för att den ska vara i säkert förvar och ge frukt. Han hade grävt upp alla stenar ur grunden och planterat ädla vinstockar. Ett vaktorn var rest i dess mitt och en vinpress byggdes. Allt var lagt till rätta för att Israel skulle lyckas, men trots Guds åtgärder

bar inte vingården god frukt (Jes. 5:2).

När Jesus kallar sig den sanna vinstocken så övertar han Israels roll. Är Jesus roten eller stammen i denna liknelse? Han är hela vinstocken och vi är hans grenar, en del av hans kropp! En obegriplig tanke! Lärjungarna går in i den nya rollen som delar av Jesu andliga kropp och på samma sätt som grenar är helt beroende av den näring de får av trädet de växer på, är vi beroende av Gud. Därför säger Jesus i Joh. 15:5 att vi inte kan göra någonting utan honom. Vi kan inte vara Guds avbild inför

andra i egen kraft – det är helt beroende på att Gud arbetar genom oss. Grenen dör när den skiljs från trädet. Avskilda från Gud, förlorar vi den andliga näringen, vårt förhållande till honom, och vi dör andligen.

Gud vill att vårt förhållande till honom ska bära frukt (v 8) och att vi på detta sätt förhårligar Fadern. Om vi bär frukt är vi Jesu lärjungar. Vad för slags frukt är det vi talar om? Det är den heliga Andens frukt, inte vår egen. Enligt Galaterbrevet 5:22 är detta Guds kärlek, Guds frid, Guds glädje, Guds godhet osv. Det är detta vi ska spegla för att vara Guds avbild, Guds representant och Guds exempel inför alla vi möter.

Det finns en allvarlig aspekt i denna liknelse. Jesus säger i Joh. 15:2 att den gren som inte bär frukt kommer Gud att ta bort, vilket Judas är ett exempel på. Trädgårdsmästare kapar döda grenar från sina träd. Så blir vi kapade om vi medvetet drar oss

En vinpress bestod oftast av två stenkar som kunde vara uthuggna ur själva berget. Mellan dessa kar gjordes en ränna, eller lades ett rör. I det övre karet trampades druvorna med fötterna och genom rännan rann druvsaften till det nedre uppsamlingskaret.

undan kraften från Jesu andliga kropp – när vi inte vill vara i hans sällskap.

Detta är en uppmaning att ta emot Guds gåva och inte slänga bort Guds nåd utan bära omvändelsens goda frukt (Matt. 3:8).

Det står vidare i vers 2 att på samma sätt som en trädgårdsmästare beskär fruktträdets grenar för att det ska bära mer frukt, beskär Gud oss. Vi tillåts uppleva svårigheter och prövningar för att det stärker vår karaktär och under tiden är vi ett exempel för andra på hur

kristna med hjälp av Guds heliga Ande hanterar svåra situationer. En trädgren behöver bli beskuren för att bära mer frukt och det behöver vi också.

I vers 7 står det att Gud kommer att göra det vi ber om när vi förblir i honom och bevarar hans ord. Återigen ser vi under vilka förutsättningar Gud kommer att ge oss det vi ber om: vi måste förbli i honom och hans ord måste vara en del av oss. Vi måste stå i detta kärleksförhållande till Gud och lyda hans ord, vara hans underlydande. Vi måste med andra ord stanna kvar på vinstocken. Om vi håller Jesu bud förblir vi i hans kärlek (v 10). Så upprepar Jesus: "Detta är mitt bud att ni skall älska varandra så som jag har älskat er" (v 12). Det räcker inte längre med att älska vår nästa som oss själva. Vi måste älska vår nästa så som Gud älskar oss.

Jesus har berättat allt detta för lärjungarna för att hans glädje ska vara i dem och att deras glädje ska bli fullkomlig (v 11). Vi får inte veta hur de ställde sig till detta, det står inte. Vad de förstår är att det snart kommer att inträffa något väldigt allvarligt och så står Jesus här och säger att deras glädje kommer att bli total! Kanske skakade de på huvudet

och förstod ingenting. Deras glädje skulle komma att bli total när de fick ta emot den heliga Anden (Gal. 5:22).

Jesus såg stilla på den lilla skaran sorgsna lärjungar och sa att han inte längre betraktade dem som tjänare utan som vänner (v 14). Han påminde dem att det var han som hade utvalt dem och inte tvärt om. Det var på den tiden vanligt att lärjungen valde sin ledare, sin rabbi, men inte så när det gäller Jesus och hans lärjungar, vare sig då eller nu. Det är inte vi som i kraft av vårt förstånd funnit Gud. Gud har utvalt oss för ett uppdrag och det är att bära frukt (v 16).

Uppdraget Jesus gav sina apostlar skulle visa sig vara krävande. Jesus har alltid valt ut sina egna lärjungar och kristna till sitt karaktärsutvecklande program som leder till, enligt Paulus, att man blir en ny människa. Guds heliga Ande sammansmälter med människans ande (1 Kor. 2:11) så att Guds karaktärsegenskaper inympas och slutligen blir våra. Jesus varnade apostlarna att detta inte var populärt i världen och att de skulle bli hatade på samma sätt som världen hatat Jesus (v 19). Jesus står för andra värderingar än världen, och det måste vi också göra. □

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32,
SE-275 63 Blentarp, Sverige

Redaktionen:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo

Övriga adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde Hæfteserie*,
P.O. Box 714, DK-4000 Roskilde

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32,
SE-275 63 Blentarp (produktion)

Telefonkontakt:

Danmark: +45-22 67 70 96

Norge: +47-64 87 74 48

Sverige: +46-(0)8 657 9194

Stöd för utgivning av *Livets Källas häfteserie*:

Livets Källa är gratis. Vi har ungefär 1400 läsare vid det här laget och med frivilliga bidrag är det möjligt att ge ut häftena. Vi är djupt tacksamma för ert finansiella stöd. Arbetet med *Livets Källas* häften sker på frivillig basis, men tryckning och porto måste betalas. Om du vill bidra till utgivningen av våra häften kan du göra det på något av nedanstående konton:

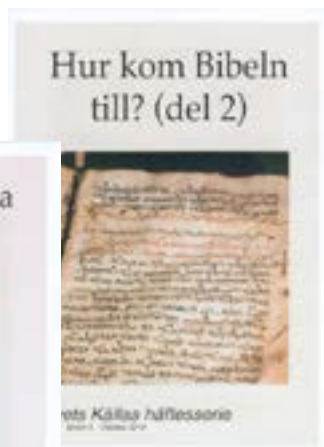
Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

Författare av detta häftet: Carl Fredrik Aas
Norsk originaltitel: *Bibelens mest leste bok (3. del)*
Översättare: Renée Strand

Vil du vite mer? Se vår hjemmeside

www.gvks.org

Guds Verdensvide Kirke i Skandinavien

001BMLB3(s)/052014